

Világfák, egyesüljete!

A Fák világtalálkozója volt Budakeszin, az Erkelben. Mielőtt bárki is azt hihetné, hogy a város immár diplomáciai babérokra tör, gyorsan leszögezzük: nem a Független Államok Közössége tartotta ülését a helyi művelődési központban, azt különben is csupa nagybetűvel kell írni. Valójában a világ számos tájáról származó növényeket, elsősorban fákat de cserjéket is láthattak a nézelődők, legalábbis fényképeken és grafikákon, akik eljöttek a Nemzetközi Dendrológiai Alapítvány kiállítására.

A vernisszázs apropóját az adta, hogy az Alapítvány a Budakeszi Erdészettel (Pilisi Parkerdő) és a várossal közösen a Budakeszi és Telki között fekvő arborétum nagyszabású továbbfejlesztésére készül, ami Budakeszi turisztikai vonzerejére is pozitív hatást gyakorolhat majd.

Mint *Rác István*, az egyik alapító elmondta, szervezetük még 1994-ben, magánszemélyek, elsősorban fakutatók, magyarán: dendrológusok, botanikusok kezdeményezésére jött létre azzal a céllal, hogy föltárják és dokumentálják a Földön élő fás növényzetet, ezeket bemutassák, közkinccsé tegyék. Ezzel összefüggésben bekapcsolódtak a világ mérsékelt égövi erdeit, fáit, növényeit dokumentáló Fák Világtalálkozó előkészítésébe. Megalakulásuk óta egy igen nagy értékű herbárium gyűjtemény állt össze a világban járt magyar kutatók anyagaiból. Tevékenységüket nemcsak tudósok, hanem művészek, elsősorban grafikusok is segítik.

Rác úr kérdésemre, vajon a modern technika, a digitális fényképezőgépek korában mi szükség van a botanikai minták grafikai földolgozására, elmondta, ezek az eljárások a legmodernebb technikával sem helyettesíthetők: a grafikus, a festő a növény vagy a növényi rész egy olyan, archetipikus, ideális állapotát képes rögzíteni, ami a természetben egy az egyben ritkán, vagy egyáltalán nem érhető tetten.

Az Alapítvány szorosan együttműködik a Pilisi Parkerdő Zrt-vel. A budakeszi erdészet ad otthont a Budakeszi herbáriumnak, és az együttműködésük eredményeként 2006-ban megalakult a Budakeszi Dendrológiai Kht. Szakembereiken kívül diákokkal, önkéntesekkel egy nemzetközileg is jegyzett dendrológiai intézetet és arborétumot szeretnének létrehoz-

ni, ami a kutatás mellett a természetvédelem és a közművelődés ügyét is szolgálhatja majd.

Az alapítvány épülete egyébként már ma is számos, a világ mérsékelt égöveit föltáró expedíciós anyagot, kétszáz ezret is meghaladó herbáriumot őriz, és ugyancsak itt található egy két és félezer kötetes szakkönyvtár is. Az eredeti termőhelyekről származó fákkal, cserjékkel beültetett környezetben álló épület lesz várhatóan a tervezett Budakeszi Arborétum és Parkerdő tudományos központja is. A leendő arborétum a génbank funkcióját is betölti.

– Céljaik között a természetvédelem is szerepel. Természetvédők gyakran fölhívják a figyelmet arra, akár veszéllyel is járhat, ha nem őshonos fajokat telepítenek be egy adott területre. Nem áll-e fönn a veszélye – kérdeztem Rác urat a kiállítás után –, hogy a távoli tájakról, földrészekről behozott növények új, eddig ismeretlen betegségeket terjesztenek el hazánkban?

– Valójában kizárólag eredeti termőhelyről származó magokat használunk, ez előírás génbankok esetén, de ilyen veszély nincs. A magok nem igazán képesek a be-

tegségek behurcolására, és az igen szigorú rendeletek, amelyek a növények behozatalát szabályozzák, erre megfelelő garanciát nyújtanak.

– Miért pont Budakeszit választották ki tevékenységük központjául?

– Volt ennek egy igen praktikus oka, a Pilisi Parkerdő ugyanis itt ajánlott fel helyiséget és területet működésünkhöz, és ugyan a terep, a táj első ránézésre is megfelelőnek tűnt céljaink megvalósításához, azonban kezdetben még mi sem gondoltuk, hogy ennyire ideális feltételek közé jutunk. Ez a táj annyira változatos, hogy szinte minden növényzetnek, ami a mi érdeklődési körünkbe tartozik, található rajta olyan terület, ami a számára megfelelő.

– Mi lehet még a klímaváltozás korában praktikusán egy ilyen arborétum haszna?

– Például az is, hogy a változó klímával összefüggésben fölkutassuk azokat a fajokat, amelyek e változásoknak legjobban ellenállnak, illetve ezekhez alkalmazkodnak.

Aki ennél is többet szeretne tudni, annak: www.dendrologia.eu, budakeszi.herbarium@gmail.com. A képen dr. Rác István, az Alapítvány alapítója látható.

Borz Tóbiás

Lapunk környezetvédelmi, Kék-zöld rovatát a tóki Champignon Union Kft. szponzorálja

Környezetbarát akciót szervezett a telki KOKUK Egyesület a vízkereszt után ebek harmadcadjára kerülő (a hónap képzavara – a Szerk.) karácsonyfák ügyében. A begyűjtött fenyők sorsa ezúttal a kompozitálás lesz. Az akció február 3-ig tart.